

Прилог бр. 1.

НАСТАВНО–НАУЧНОМ ВИЈЕЋУ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ФАКУЛТЕТА СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

Предмет: Извјештај комисије о пријављеним кандидатима за избор у звање **вишег асистента**, на ужу научну област **Оплемењивање биљака**

Одлуком Научно-наставног вијећа Пољопривредног факултета Универзитета у Источном Сарајеву, број 04-1405/21 од 10.09.2021. године, именовани смо у Комисију за разматрање конкурсног материјала и писање извјештаја по конкурс, објављеном у дневном листу “ГЛАС СРПСКЕ“ од 21.07.2021. године, за избор сарадника у звање **вишег асистента**, на ужој научној области **Оплемењивање биљака**.

ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Састав комисије ¹ са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив научне области, научног поља и уже научне/умјетничке области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:
1. Проф. др Мирко Кулина, редовни професор, предсједник Научна област: Пољопривредне науке Научно поље: Пољопривредне биљне науке, шумарство и рибарство Ужа научна област: Хортикултура (Воћарство) Датум избора у звање: 25.04.2019. Универзитет: Универзитет у Источном Сарајеву Факултет/академија: Пољопривредни факултет
2. Проф. др Миломирка Мадих, редовни професор, члан Научна област: Пољопривредне науке Научно поље: Пољопривредне биљне науке, шумарство и рибарство Ужа научна област: Генетика и оплемењивање биљака Датум избора у звање: 28.02.2013. Универзитет: Универзитет у Крагујевцу Факултет/академија: Агрономски факултет у Чачку
3. Доц. др Игор Ђурђић, доцент, члан Научна област: Пољопривредне науке Научно поље: Пољопривредне биљне науке, шумарство и рибарство Ужа научна област: Ратарство Датум избора у звање: 28.09.2020. Универзитет: Универзитет у Источном Сарајеву Факултет/академија: Пољопривредни факултет

На претходно наведени конкурс пријавила су се 2 (два) кандидата:

Редни број	Име (име оца) презиме	Датум пријема	Број протокола	Адреса
1.	Бранислав (Милош) Јањетовић	21.07.2021.	02-1177/21	Томино брдо 36, Источно Ново Сарајево
2.	Бранка (Рајко) Говедарица	26.07.2021.	02-1204/21	Бесаревића 71, Источна Илиџа

¹ Комисија се састоји од најмање три наставника из научног поља, од којих је најмање један из уже научне/умјетничке за коју се бира кандидат. Најмање један члан комисије не може бити у радном односу на Универзитету у Источном Сарајеву, односно мора бити у радном односу на другој високошколској установи. Чланови комисије морају бити у истом или вишем звању од звања у које се кандидат бира и не могу бити у сродству са кандидатом.

Комисија за разматрање конкурсног материјала и писање извјештаја за избор наставника у звање вишег асистента на ужу научну област Оплемењивање биљака, је приликом прегледа конкурсне документације кандидата Бранислава Јањетовића утврдила да је иста непотпуна јер не постоји доказ о испуњености услова из члана 77. Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“, број: 73/10, 104/11, 84/12, 108/13, 44/15, 90/16, 31/18 и 26/19). Како је одредбама Конкурса одређено да се непотпуне и неблагоприятне пријаве не узимају у разматрање, конкурсна документација кандидата Бранислава Јањетовића није узета у разматрање.

На основу прегледа конкурсне документације, а поштујући члан 77. Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“ бр. 73/10, 104/11, 84/12, 108/13, 44/15, 90/16, 31/18 и 26/19), чланове 148. и 149. Статута Универзитета у Источном Сарајеву и чланове 5, 6 и 38² Правилника о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Источном Сарајеву, Комисија за писање извјештаја о пријављеним кандидатима за избор у звање вишег асистента, Наставно-научном вијећу Пољопривредног факултета и Сенату Универзитета у Источном Сарајеву подноси сљедећи извјештај на даље одлучивање:

ИЗВЈЕШТАЈ

КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

I ПОДАЦИ О КОНКУРСУ
Одлука о расписивању конкурса, орган и датум доношења одлуке
Приједлог Наставно-научног вијећа Пољопривредног факултета, број 04-1104/21 од 9.7.2021. године
Одлука Сената о расписивању конкурса број 01-С-226-XIX/21 од 15.07.2021. године
Дневни лист, датум објаве конкурса
“ГЛАС СРПСКЕ“ од од 21.07.2021. године
Број кандидата који се бира
1 (један)
Звање и назив уже научне области за коју је конкурс расписан
Виши асистент, ужа научна област Оплемењивање биљака
Број пријављених кандидата
1 (један)

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА
ПРВИ КАНДИДАТ
1. ОСНОВНИ БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ
Име (име једног родитеља) и презиме
Бранка (Рајко) Говедарица
Датум и мјесто рођења
19.12.1989. године Сарајево
Установе у којима је кандидат био запослен
Универзитет у Источном Сарајеву, Пољопривредни факултет (траје)
Звања/радна мјеста
Дипломирани инжењер пољопривреде, Асистент, Виши асистент
Научна област
Пољопривредне науке
Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима
/

² У зависности од звања у које се кандидат бира, наводи се члан 37. или 38. или 39.

2. СТРУЧНА БИОГРАФИЈА, ДИПЛОМЕ И ЗВАЊА
Основне студије/студије првог циклуса
Назив институције, година уписа и завршетка
Универзитет у Источном Сарајеву, Пољопривредни факултет, 2008/2012
Назив студијског програма, излазног модула
Пољопривреда – Биљна производња
Просјечна оцјена током студија³, стечени академски назив
9,31; дипломирани инжењер пољопривреде
Постдипломске студије/студије другог циклуса
Назив институције, година уписа и завршетка
Универзитет у Источном Сарајеву, Пољопривредни факултет, 2012/2013
Назив студијског програма, излазног модула
Пољопривреда
Просјечна оцјена током студија, стечени академски назив
10, мастер инжењер пољопривреде
Наслов магистарског/мастер рада
„Испитивање утицаја генотипа сорте и крупноће кртола на продукционе и квалитативне особине кромпира“
Ужа научна/умјетничка област
Оплећењивање биљака
Докторат/студије трећег циклуса
Назив институције, година уписа и завршетка (датум пријаве и одбране дисертације)
Универзитет у Источном Сарајеву, Пољопривредни факултет, 2014. година – (у току)
Наслов докторске дисертације
Утицај интеракције сорта <i>x</i> спољна средина на агрономске особине кромпира (<i>Solanum tuberosum</i> L.) 01-C-236LXV/19 од 05.06.2019.
Ужа научна област
Оплећењивање биљака
Претходни избори у звања (институција, звање и период)
1. Асистент, Универзитет у Источном Сарајеву, Пољопривредни факултет (2012-2016);
2. Виши асистент, Универзитет у Источном Сарајеву, Пољопривредни факултет (2016-), Одлука Сената 01-C-64-IX/16 од 23.02.2016. године
3. НАУЧНА/УМЈЕТНИЧКА ДЈЕЛАТНОСТ КАНДИДАТА
Радови прије првог и/или посљедњег избора/реизбора
<u>Рад у часопису међународног значаја (R22):</u>
1. Govedarica-Lučić A., Mojević M., Perković G., Govedarica B. (2014): Yield and nutritional quality of greenhouse lettuce (<i>Lactuca sativa</i> L.) as affected by genotype and production methods. <i>Genetika</i> , Vol.46, No.3, page 1027-1036.
<u>Саопштење са истакнутог међународног научног скупа штампано у цјелини (R33)</u>
1. Петронић С., Ћодо Б. (2011): Polygonetum avicularis рудерална заједница на подручју Пала. International scientific Symposium of agriculture “Agrosym Jahorina 2011”, UDK 581.526.7(497.6 Пале), стр. 441-447.
2. Pržulj N., Perović D., Yan Y., Miroslavljević M., Govedarica B. , Krmpot T., Petronić S. (2015): 150 Years of the genius of genetics. Sixth International Scientific Agricultural Symposium „Agrosym 2015“.40-47.
3. Milic V., Govedarica B. , Berjan S., Djurdjic I., Sarac M. (2014). Qualitative characteristics of buckwheat. In, Book of Abstracts of the 5th International Scientific Agricultural Symposium “Agrosym 2014”, 23-26 October 2014, Jahorina (East Sarajevo), Bosnia and Herzegovina, ISBN

³ Просјечна оцјена током основних студија и студија првог и другог циклуса наводи се за кандидате који се бирају у звање асистента и вишег асистента.

409-415.

4. Madić M., Đurović D., Paunović A., Jelić M., Knežević D., **Govedarica B.** (2014): Grain Yield, yield components and malting quality traits of spring barley on acidies soils. 23-26 October 2014, Jahorina (East Sarajevo), Bosnia and Herzegovina, 240-245.
5. Madić M., Đurović D., Paunović A., Jelić M., Knežević D., **Govedarica B.** (2015): Effect of nitrogen fertilizer on grain weight per spike in triticale under conditions of central Serbia. Sixth International Scientific Agricultural Symposium „Agrosym 2015“, 483-487.
6. **Govedarica B.**, Milić V., Đurđić I., Guja M. (2015): Effect of variety and size of planting material to potato tubers yield. Sixth International Scientific Agricultural Symposium „Agrosym 2015“, 649-655.
7. **Govedarica B.**, Đurđić I., Močević D., Vuković D., Janković Lj. (2015): Variability of qualitative characteristics and yield of some potato varieties in the area of sarajevo-romanija region. Sixth International Scientific Agricultural Symposium „Agrosym 2015“, 656-660.
8. Jakišić T., Sekularac G., Mojević M., **Govedarica B.**, Jugović M. (2013): Effect of altitude on the water balance of land area of Sarajevo, Symposium of agriculture “Agrosym Jahorina 2013“, 818-823.
9. Milić V., **Govedarica B.**, Silj M., Berjan S., Jovović Z. (2013): Effect of agro-ecological conditions on grain yield in some genotypes of buckwheat. In, Proceedings of the 4th International Symposium “Agrosym 2013”, 3-6 October 2013, Jahorina, Bosnia and Herzegovina. pp: 191-195.
10. Milić V., **Govedarica B.**, Djurdjic I., Mocevic D., Vasiljevic Lj. (2015): The Effect of Genotype, Mineral Nutrition and Soil Improver on Wheat Grain, International Journal of Crop Science and Technology, Volume 1, Issue 2, pp. 35-40.

Радови саопштени на скупу националног значаја штампани у цјелини (63)

1. Vesna Milić, Milana Šilj, **Branka Ćodo**, Igor Đurđić, Zoran Jovović (2012): Long-term examination of potato varieties in Sarajevoromanija region, Symposium of agriculture “Agrosym Jahorina 2012”, UDK 635.1/8 (497-15 Sarajevo), 173-177.
2. Весна Милић, **Бранка Говедарица**, Милана Шилј, Зоран Јововић, Сњежана Васковић (2013): Производња хељде у Републици Српској. XVIII Саветовање о биотехнологији са међународним учешћем, зборник радова, 173-177.
3. Весна Милић, Тајјана Пандуревић, **Бранка Говедарица** (2013): Органска пољопривредна производња и њен значај за рурална подручја. Друга међународна научно-стручна конференција ЈПД-ПГТ 2013.
4. Игор Ђурђић, **Бранка Говедарица**, Драган Беатовић (2015). Ефекат манитола и NaCl на водни стрес соје. IX Конференција Студената Агрономије, 26 – 28. Август 2015. – Агрономски Факултет Чачак, Србија, 7-16 ИССН 2334 – 9883 (ментор Мирјана Јововић)

Радови послје последњег избора/реизбора⁴

Саопштење са истакнутог међународног научног скупа штампано у цјелини (R33)

1. **Govedarica B.**, Đurđić I., Jakišić T., Jovović M., Milić V. (2016): Influence of salt and osmotic stress on germination of different domestic wheat (*Triticum aestivum L.*) cultivars under laboratory condition. In, Book of Proceedings Seventh International Scientific Agricultural Symposium “Agrosym 2016”, Jahorina, October 06-09, 2016, pp.298-303.

Циљ овог истраживања био је да се идентификују сорте озиме пшенице које толеришу сушу и повећан салинитет у фази клијања. Тестирање је обављено у контролисаним условима са циљем испитивања реакције 3 сорте озиме пшенице на салинитет и осмотски стрес током ране фазе раста биљака. Тест је укључивао испитивање енергију клијања и проценат клијавог сјемена. Сорта Босанка показала је најбоље резултате клијања и енергије клијања при утицају стреса воде и соли у поређењу са другим сортама. Изузетак је била сорта Орион где су стресни услови инхибирали енергију клијања и клијање у поређењу са другим сортама. Разлози за већу отпорност или осјетљивост одређених сорти могу бити бројне и нова истраживања на овој или другим сортама пшенице би допринијела разумијевању и

⁴ Навести кратак приказ радова и књига (научних књига, монографија или универзитетских уџбеника) релевантних за избор кандидата у академско звање.

објашњењу ових разлика.

2. **Govedarica B.**, Đurđić I., Ignjić T., Mitrović M., **Milić V.** (2016): Effects of salt and osmotic stress on growth and germination of domestic wheat cultivars (*Triticum aestivum* L.). In, Book of Proceedings Seventh International Scientific Agricultural Symposium "Agrosym 2016", Jahorina, October 06-09, 2016, pp.1192-1200.

Три сорте пшенице зозимог типа (Јелена, Босанка и Нова босанка), ствоене у Пољопривредном институту Републике Српске у Бањој Луци, испитане су на отпор према осмотском и стресу соли у почетној фази клијања. Седмог дана експеримента, мјерена је маса свјежег колеоптила и маса корјена. Затим су узорци сушени на 80 ° Ц, а вагањем је утврђена и тежина сувог коријена и изданка. Израчунати су односи масе сувог коријена/изданка као значајан показатељ за скрининг генотипова за отпорност на стрес од суше у фази клијања. Испитивање клијања у различитим условима (концентрације соли и манитол) показали су да је сорта Нова Босанка највише отпоран на стресне услове. Стресни услови утичу на формирање колеоптила код сорте Босанка, и формирање коријена код сорте Јелена.

3. Đurđić I., **Govedarica B.**, Jakišić T, (2016): Effect of hybrids and salt concentration onto growth and development of sprouting embryo. In, Book of Proceedings Seventh International Scientific Agricultural Symposium "Agrosym 2016", Jahorina, October 06-09, 2016, pp.1221-1228.

Сланост земљишта негативно је утицалаче на клијавост, раст и принос кукуруза. Приказ хибрида веће или мања толеранција на стрес соли. Тако су испитивања спроведена у лабораторији Пољопривредни факултет Универзитета у Источном Сарајеву, испитати толеранцију четири хибрида кукуруза (БЛ-43, ЗП-427, Цисцо и Маверицк). Тестови су укључивали % енергије клијања, % клијавост сјемења, дужину котиледона и колеоптила, свјеже масе котиледон и колеоптила, суве масе котиледона и колеоптила, однос суве масе корјена и колеоптила. На основу статистички обрађених резултата, значајне разлике између хибрида утврђене као и њихова интеракција за већину испитиваних карактеристика.

4. **Govedarica B.**, Jakišić T., Đurđić I. (2016): The effect of variety and water deficiency on productive qualities of potato. In, Book of Proceedings Seventh International Scientific Agricultural Symposium "Agrosym 2016", Jahorina, October 06-09, 2016, pp.1200-1208.

Као резултат глобалних климатских промјена, последњих година, током љетњих месеци, мање –више јавља се изражен дефицит падавина, што има негативне ефекте на производњу кромпира. Неке сорте, захваљујући њиховој способности брзог раста, доброј покривности земљишта и раној сјетви кртола, лакше подносе неке стресне ситуације од других. Циљ овог рада био је испитати, у контролисаним условима, реакција пет сорти на дефицит влаге, а такође и како ће примјена биостимулатора утицати на продуктивност кромпира

5. **Govedarica B.**, Đurđić I., Jakišić T., Jugović M., Cvijić Lj., Karadžić G., Milić V. (2017): Influence of locality and fertilization on yield of buckwheat, In, book of Proceedings of the VIII International Agricultural Symposium „AGROSYM 2017“, Jahorina, October 05-08 2017, pp. 1015-1022.

У 2015. експерименти су постављени на три локалитета Сарајевско - Романијске регије (огледно поље „Кула“ Пољопривредног факултета Универзитета у Источном Сарајеву; приватно газдинство „Сандо“ на Нишићкој висоравни; и приватно газдинство „Југовић“ у Мокром са двије варијанте ђубрења (контролна варијанта - без употребе органских и минерална ђубрива. За производњу је коришћена словеначка сорта „Дарја“. Највећи принос зрна хељде био је на Нишићкој висоравни, а најнижи у Источном Сарајеву.

6. Đurđić I., Jakišić T., Milić V., **Govedarica B.**, Jugović M., Spasić Marija (2017): The effect of mineral top-dressing on the yield and proteins contents in some fodder pea varieties. In, Book Proceedings of the VIII International Agricultural Symposium „AGROSYM 2017“, Jahorina, October 05-08 2017, pp. 105-110.

Крмни грашак постаје све важнија биљна врста као извор протеина у сточној храни. Иако

су се површине на којима се узгаја ова биљна врста повећавале Босна и Херцеговина још увијек није задовољила потребе пољопривредника. Двогодишњи експеримент (период 2016-2017) постављен је на Пољопривредном институту Републике Српске са пет сорти грашка (НС Дукат, НС Јуниор, Бакара, Саша и НС Јавор) и различите варијанте ђбрења како бисмо пољопривредницима могли препоручити најбољу сорту. Сорта Саша (29,72 т ха¹) због свог приноса истиче се као најбоља, али је такође имала висок садржај протеина (19,99%).

7. Lalic S., Milić V., **Govedarica B.**, Djurdjic I., Spasic M (2018): Analysis of the production of seed potatoes in republic of srpska (Bosnia and Herzegovina), Proceedings of the IX International Agricultural Symposium "Agrosym 2018" Jahorina, October 04-07 2018, pp. 843-853, ISBN 978-99976-718-8-2.

У Републици Српској се кромпир гаји на 15.000 ха, а просечан принос је 11,9 т ха⁻¹, док је производња сјеменског кромпира на око 80 ха, што је само око 8% укупних потреба за Републику Српску. Највећи дио производње сјемена је у општини Рогатица, око 54 ха. На то утичу агроеколошки услови, али и традиција производње кромпира на овим просторима. Анализа производње сјеменског кромпира била је спроведено у удружењу пољопривредника „Соланум продукт“, гдје је сјеменски кромпир гајен на 30 хектара, а меркантилни кромпир на око 8 хектара. Двогодишњи огледи (2014 и 2015.) изведени су на 5 сорти (Агриа, Фалука, Кенебек, Курада и Дезире) који су узгајани на већим површинама на „Соланум продукт“. Просјечни приноси су се кретали од 14 до 29 т ха⁻¹. С обзиром да се ради о производњи сјеменског кромпира, потребно је водити рачуна о величини кртола јер велике кртоле нису пожељне. У 2014. години био је већи проценат кртола сјемена због утицаја временских услова и благовремености прекида вегетације, док се проценат малих кртола повећао у 2015.

8. Milic V., Berjan S., **Govedarica B.**, Djurdjic I., Jugovic M., Jakisic T., Perkovic G. (2019): The importance of organic agriculture for the development of rural areas in Bosnia and Herzegovina. AGROTECHNOLOGIES OF THE XXI CENTURY. Proceedings of All-Russian Scientific and Practical Conference with International Participation Devoted to the Centennial of Higher Agrarian Education in the Ural Region (Perm, 26-28 February 2019).36-43.

Процењује се да у БиХ укупно обрадиво земљиште заузима око милион ха. Карактеристике пољопривредног сектора су: ниска продуктивност, неповољна структура газдинстава, недовољна и лоша технолошка опремљеност, зависност од увоза углавном свих потребних сировина попут сјемена, заштитних и минералних ђубрива, опреме и пољопривредне механизације. Осим тога, пољопривредни сектор у БиХ, мора усредсредити своје напоре на побољшање квалитета и производње посебних (типичних и традиционалних) производа високе вриједности или производа са додатом вриједношћу. Структура засијаних површина није мијењана дуги низ година. Житарице имају највећи удио у укупној засијаној површини од 58%, затим крмно биље 26%, поврће око 15%, а индустријско биље само 1%. Потенцијали пољопривредне производње у БиХ, који се огледају у повољним агроклиматским условима, велики број различитих пољопривредних култура, квалитетно пољопривредно земљиште, квалитетни производи и традиција, велики број аутохтоних и оригиналних производа, знање и напори пољопривредних произвођача. Период од 2010. до 2016. године обиљежен је феноменом екстремних временских услова. Наиме, као последица климатских промјена, неке од горе наведених година биле су сушне или изузетно сушне, а катастрофалне поплаве у мају 2014. смањиле су пољопривредну производњу и прерађивачку индустрију и нанео огромну штету смањењем укупних приноса и квалитета производа.

9. Milic V., Draskovic B., Berjan S., **Govedarica B.**, Djurdjic I., Jugovic M., Jakisic T., Perković G. (2019): The impact of climate changes on crop production in Bosnia and Herzegovina. AGROTECHNOLOGIES OF THE XXI CENTURY. Proceedings of All-Russian Scientific and Practical Conference with International Participation Devoted to the Centennial of Higher Agrarian Education in the Ural Region (Perm, 26-28 February 2019).61-71.

Иако се велике количине примарних и прерађених пољопривредних производа увезе у Босну и

Херцеговину (БиХ), површина обрадивог земљишта смањује се из године у годину. На смањење обрадивог земљишта утиче неколико фактора: недовољна владина подршка пољопривредним произвођачима и недостатак улагања у пољопривреду, неповољна конкуренција, високи трошкови пољопривредне производње, миграција из руралних у градска подручја, старачка домаћинства, уситњеност парцела итд. Повећање површина под органском производњом, становништво у руралним подручјима ће се запослити, створиће се економска сигурност и смањиће се миграција стаановништва.

10. Milic V., Lukin A., **Govedarica B.**, Djurdjic I., Jakišić T. (2019): The influence of absorbent and soil type on germination, growth and development of pea grains. Proceedings of the X International Agricultural Symposium „AGROSYM 2019“, Jahorina, , pp. 334-339.

Процес клијања грашка започиње кад сјеме упије одређену количину воде у односу на масу сјемена. Недостатак воде у фази клијања инхибира раст биљака и смањује производњу усјева. Рјешење проблема обезбјеђивања влаге у току вегетације има за циљ стварање технологија за максималну уштеду и ефикасно снабдијевање биљака водом. За испитивање утицаја суперадсорбента "Твердауа Вода" на клијање грашка кориштена је контролна варијанта (A0), суперадсорбент "Твердауа Вода" (A1), суперадсорбент "Твердауа Вода" обогаћен стимулаторима раста (A2), суперадсорбент "Твердауа Вода" обогаћен микроорганизмима (A3), суперадсорбент "Твердауа Вода" обогаћен микроелементима (A4) и суперадсорбент "Твердауа Вода" обогаћен стимулаторима раста, микроорганизмима и микроелементима (A5) и земљиште са два локалитета (Источно Сарајево и Бијељина). Експеримент је рађен у лабораторији Пољопривредног факултета у Источном Сарајеву. Примјена адсорбента је испољила високо значајан утицај на испитиване особине зрна грашка. За све испитиване особине најбоље резултате је имала примјена суперадсорбента "Твердауа Вода" обогаћеног стимулаторима раста, микроорганизмима и микроелементима, а најлошије контролна варијанта. Примјена овог адсорбента је имала најбоље резултате на оба локалитета за енергију клијања, клијавост, масу и дужину хипокотила.

11. Đurđić I., Milić V., **Govedarica B.**, Lalić S., Lakić Ž. (2019): The influence of agro-ecological conditions on the quality of field pea. Proceedings of the X International Scientific Agricultural Symposium “Agrosym 2019” Jahorina, October 03-06 2019, pp. 180-186, ISBN 978-99976-787-2-0.

Огледи са двије сорте комбинованог и три сорте грашка за производњу зрна постављени су у 2016. и 2017. години на огледном пољу Пољопривредног института Републике Српске у Бања Луци и огледном пољу Пољопривредног факултет у Источном Сарајеву да би се утврдио утицај агроеколошких услова на садржај пепела, садржај масти и садржај протеина у зрну грашка. На квалитет зрна грашка високо значајно је утицао локалитет, док је интеракција сорта/локалитет и година/локалитет високо значајно утицала на садржај пепела и садржај масти, а значајно је утицала на садржај протеина у зрну грашка. На подручју Бања Луке код домаће сорте Саиша утврђен је највећи садржај пепела и протеина. Ови резултати могу утицати на унапређење оплемењивачког рада у Пољопривредном институту Републике Српске, као и на стимулисање производње грашка и повећања површина на којим ће се гајити ова култура. Посебну пажњу треба посветити на брдско-планинска подручја гђе сточни грашак може бити важан у обезбјеђењу довољних количина биљних протеина за исхрану домаћих животиња.

12. Djurdjic I., Milić V., Stevovic V., **Govedarica B.**, Perkovic G. (2019): Yield of selected genotypes of spring peas (*Pisum sativum* L.) depending on top dressing and agroecological conditions. Proceedings of the X International Scientific Agricultural Symposium “Agrosym 2019” Jahorina, October 03-06 2019, pp. 341-348, ISBN 978-99976-787-2-0.

Експерименти су постављени 2016. и 2017. Години на две локације: територија града Источно Сарајево (експериментално поље Пољопривредног факултета) и територија града Бања Лука (експериментално поље Пољопривредног института Републике Српске). Како би се утврдила оптимална исхрана грашка, примјењене су 3 варијанте ђубрења: контролна варијанта; основно ђубрење са 350 kg ha⁻¹ N₈P₂₄K₂₄ и основно ђубрење са 350 kg

$ha^{-1} N_8P_{24}K_{24}+27 kg ha^{-1}N$. За сјетву је кориштено инокулирано сјеме пет генотипова јарог грашка: НС Јавор, Бакара, НС Дукат, НС Јуниор и Саша. Одређене су следеће компоненте приноса: маса од 1000 зрна; и принос зрна.

13. Lalić S., Milić V., Lukin A., **Govedarica B.**, Djurdjic I. (2019): Influence of superabsorbent “tverdaya voda” on morphological characteristics of potato. Proceedings of the X International Scientific Agricultural Symposium “Agrosym 2019” Jahorina, October 03-06 2019, pp. 471-479, ISBN 978-99976-787-2-0.

Експерименти су постављени 2016. и 2017. Години на две локације: територија града Источно Сарајево (експериментално поље Пољопривредног факултета) и територија града Бања Лука (експериментално поље Пољопривредног института Републике Српске). Како би се утврдила оптимална исхрана грашка, примјењене су 3 варијанте ђубрења: контролна варијанта; основно ђубрење са $350 kg ha^{-1} N_8P_{24}K_{24}$ и основно ђубрење са $350 kg ha^{-1} N_8P_{24}K_{24}+27 kg ha^{-1}N$. За сјетву је кориштено инокулирано сјеме пет генотипова јарог грашка: НС Јавор, Бакара, НС Дукат, НС Јуниор и Саша. Одређене су следеће компоненте приноса: маса од 1000 зрна; и принос зрна.

Рад у часопису националног значаја (R50)

1. Đurđić I., Stevović V., Milić V., Jakišić T., **Govedarica B.**, Jugović M., Berjan S. (2018): Forage pea yield in different agroecological conditions. Agriculture & Forestry, Podgorica, Vol. 64 Issue 1, pp. 171-176.

С обзиром да се производна површина крмног грашка почиње повећавати, експеримент је постављен на два локалитета, Бања Луца и Источном Сарајеву. Сорта Саша је имала највећи принос зелене масе и сијена. Примјена основног ђубрења утицала је на испитиване параметре, док је примјена основног ђубрива у комбинацији са прихрањивањем имала лошији резултати. Агроеколошки услови су утицали на принос сијена, па је тако већи резултати постигнут на огледном пољу Источно Сарајево.

Саопштење са скупа националног значаја штампано у цјелини (R63)

1. Milić V., Đurđić I., **Govedarica B.**, Lalić S. (2016): Analiza ratarske proizvodnje u Republici Srpskoj. Zbornik radova, XXI Savetovanje o biotehnologiji sa međunarodnim učešćem, Čačak, 11-12. Mart 2016., Vol. 21, str. 47-52.

Босна и Херцеговина има око 1.009.000 ха ораничних површина, од чега је засијано око 527.000 ха, угари и необрађене оранице чине 478.000 ха, а расадници и остало на ораницама 4.000 ха. У структури сјетве, посматрано по усјевима, житарице учествују са око 57%, затим слиједи крмно биље - са учешћем од 26%, поврће - са учешћем од 15% и индустријско биље - са учешћем од свега 2%. У Републици Српској засијано је 299.876 ха, од чега 199.046 ха чине жита, 37.316 на поврће, 5.510 ха индустријско биље, 32.267 ха крмно биље и 4.640 ха остали усјеви.

2. Đurđić I., **Govedarica B.**, Jugović M., Stevović V. (2016): Uticaj folijarne primene organskog đubriva “Sinergon 2000” i prihrane mineralnim azotom na prinos i kvalitet silokrme kukuruza. Zbornik radova, XXI Savetovanje o biotehnologiji sa međunarodnim učešćem, Čačak, 11-12. Mart 2016., Vol. 21, str. 65-72.

Ниске температуре, чак и појава мраза на почетку и при крају вегетације кукуруза, честа су појава у планинској регији Републике Српске. Пољски оглед са хибридом кукуруза НС 3014 (ФАО 300) постављен је на подручју Мокрог (905 мнв) са две варијанте фолијарне прихране (нетретирано и „Синергон 2000“) у комбинацији са различитим количинама минералног азота у прихрани (0, 40, 80 и 120 кг ха⁻¹), са циљем да се анализира њихов утицај на принос и квалитет силокрме. Фолијарна примјена „Синергон 2000“ није утицала на значајно повећање приноса силокрме, суве материје и протеина.

3. **Govedarica B.**, Đurđić I., Milić V. (2016): Stanje proizvodnje krompira u Republici Srpskoj. Zbornik radova, XXI Savetovanje o biotehnologiji sa međunarodnim učešćem, Čačak, 11-12. Mart 2016., Vol. 21, str. 137-142.

Иако Република Српска има повољне агроеколошке услове производња и принос кромпира нису на задовољавајућем нивоу. У задњих пар година дошло је до значајног смањења површина на којим се гаји кромпир, а да се просјечни приноси нису повећали.

Разлози за ниске приносе су лош садни материјал, екстензивна производња и екстремни временски услови. Да се у Републици Српској могу остварити одлични резултати у производњи кромпира показали смо са нашим огледима гдје су неке сорте остваривале високе приносе.

4. Perković G., Berjan S., **Govedarica B.**, Đurđić I., Bodiřoga R., Tomić A. (2017): Organska poljoprivreda u funkcij održivog razvoja ruralnih područja Republike Srpske, XXII Savetovanje o biotehnologiji sa međunarodnim učešćem, Саčак, 10 - 11. Mart 2017. godine, Vol.22, str. 153-159.

Развој органске пољопривреде доприноси очувању природних ресурса, посебно воде и земљишта, директно утиче на развој низа допунских дјелатности у руралним подручјима, а највише доприноси развоју руралног туризма. Низак ниво знања, мале парцеле, неадекватна механизација, недостатак средстава за сјеме, расад, минерална ђубрива, лоша инфраструктура, удаљеност од регионалних центара, неповољна старосна структура и низ других чињеница само су дио проблема са којима се сусрећу пољопривредници.

4. ОБРАЗОВНА ДЈЕЛАТНОСТ КАНДИДАТА

Образовна дјелатност прије првог и/или /последњег избора/реизбора

Од избора у звање асистента мр Бранка Говедарица је успјешно изводила вјежбе и практичну наставу из предмета Генетика за студенте друге године студија, као и вјежбе и практичну наставу из предмета Оплемењивање биљака и сјеменарство 1 и 2 за студенте четврте године студија.

Универзитетски уџбеник са рецензијом:

1. Весна Милић, Јово Стојчић, Дејана Тешановић, **Бранка Говедарица**, Милана Шил (2014): Складиштење ратарских производа. Универзитетски уџбеник, Пољопривредни факултет Универзитета у Источном Сарајеву.

Образовна дјелатност послје последњег избора/реизбора

Од избора у звање вишег асистента, мр Бранка Говедарица успјешно је изводила вјежбе из предмета Генетика за студенте друге године студија, као и вјежбе и практичну наставу из предмета Оплемењивање биљака и сјеменарство 1 и 2 за студенте четврте године студија. Послове вишег асистента обављала је савјесно, а однос према студентима је коректан. У току свог рада кандидат је показао позитиван педагошки и наставни квалитет.

Универзитетски уџбеник са рецензијом:

1. Милић В., Ђурђић И., Шил М., **Говедарица В.** (2016): Индустрijско биље – практикум. Пољопривредни факултет Источно Сарајево.

Резултати студентске анкете

На основу достављених података може се закључити да је мр Бранка Говедарица у континуитету добијала високе оцјене приликом студентског вредновања наставног рада.

5. СТРУЧНА ДЈЕЛАТНОСТ КАНДИДАТА

Бранка Говедарица је била учесник у неколико националних научно-истраживачких пројеката.

Пројекти

1. Утицај подлоге на биолошко-помолошке особине и хемијски састав плода шљиве (*Prunus domestica* L.) (2014), Министарство науке и технологије. (**истраживач на пројекту**)
2. Примјена суперабсорбента "тврда вода" у пољопривреди и његова улога у задржавању влаге у земљишту (2018), Министарство науке и технологије РС. (**истраживач на пројекту**)
3. Отпорност домаћих сорти неких ратарских култура на стрес проузрокован сушом. 2015-2016. година. Министарство науке и технологије РС. (**истраживач на пројекту**)
4. Значај органске пољопривреде у очувању биодиверзитета руралних подручја, Министарство науке и технологије (2015-16. година). (**истраживач на пројекту**)
5. Грашак-перспективна крмна врста за производњу зрна и комбиновану производњу сточне хране (2018) Министарство науке и технологије РС. (**истраживач на пројекту**)

Други видови усавршавања

6. РЕЗУЛТАТ ИНТЕРВЈУА СА КАНДИДАТИМА⁵

Интервју са кандидатом Бранком Говедарица, обављен је 15.09.2021. године са почетком у 12:00 часова у просторијама Пољопривредног факултета (у сједишту), Универзитета у Источном Сарајеву, гдје су два члана комисије: проф. др Мирко Кулина, предсједник Комисије и доц. др Игор Ђурђић били физички присутни, док је члан Комисије проф. др Миломирка Мадић, била присутна путем електронских медија (skype) због актуелне епидемиолошке ситуације изазване вирусом COVID-19.

Усмени интервју је обухватио је сљедећа питања:

- Општа знања и способности потребне за стручан и ефикасан рад на високошколској установи,
- Познавања описа посла радног мјеста вишег асистента,
- Схватање позива,
- Лични и професионални циљеви,
- Очекивања од рада на Факултету,
- Разлози пријаве на Конкурс и општа мотивација

На основу спроведеног интервјуа са кандидатом Бранком Говедарица, Комисија закључује да је кандидат на постављена питања дао конкретне и комплетне одговоре.

7. ИНФОРМАЦИЈА О ОДРЖАНОМ ПРЕДАВАЊУ ИЗ НАСТАВНОГ ПРЕДМЕТА КОЈИ ПРИПАДА УЖОЈ НАУЧНОЈ/УМЈЕТНИЧКОЈ ОБЛАСТИ ЗА КОЈУ ЈЕ КАНДИДАТ КОНКУРИСАО, У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 93. ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ⁶

Кандидат Бранка Говедарица је ангажована у наставном процесу на Пољопривредном факултету Универзитета у Источном Сарајеву од 2012. године.

⁵ Интервју са кандидатима за изборе у академска звања обавља се у складу са чланом 4а. Правилника о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Источном Сарајеву (Интервју подразумјева непосредан усмени разговор који комисија обавља са кандидатима у просторијама факултета/академије. Кандидатима се путем поште доставља позив за интервју у коме се наводи датум, вријеме и мјесто одржавања интервјуа.)

⁶ Кандидат за избор у наставно-научно звање, који раније није изводио наставу у високошколским установама, дужан је да пред комисијом коју формира вијеће организационе јединице, одржи предавање из наставног предмета уже научне/умјетничке области за коју је конкурисао.

III ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ		
Експлицитно навести у табели у наставку да ли сваки кандидат испуњава услове за избор у звање или их не испуњава.		
Кандидат – Бранка Говедарица		
Минимални услови за избор у звање ⁷	испуњава/не испуњава	Навести резултате рада (уколико испуњава)
<i>Завршен први и други циклус студија са најмање 240 ECTS, односно 60 ECTS бодова и најнижом просјечном оцјеном 8,0</i>	<i>Испуњава</i>	<i>Дипломирани инжењер пољопривреде - 240 ECTS бодова, просјек оцјена: 9.31 Мастер инжењер пољопривреде – 60 ECTS бодова, просјек оцјена: 10.00</i>
Додатно остварени резултати рада (осим минимално прописаних)		
<ul style="list-style-type: none"> - 33 објављена рада, од којих је један рад у часопису међународног значаја (R23), 23 рада објављена у категорији саопштења са истакнутог међународног скупа штампаног у цјелини (R33), 1 рад у часопису националног значаја као (R50), 8 радова објављених у категорији саопштења са скупа националног значаја штампана у цјелини (R63). - Кандидат је учествовао као истраживач на више националних пројеката (5 пројеката) - Студент докторских студија на Пољопривредном факултету, Универзитета у Источном Сарајеву са одобреном темом Утицај интеракције сорта х спољна средина на агрономске особине кромпира (<i>Solanum tuberosum</i> L.) 01-С-236-LXV/19 од 05.06.2019. Пријава: 01-С-236-LXV/19 од 05.06.2019. 		
Сваки наредни уколико их има (све поновљено као за првог и другог)		
ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ		
Комисија за писање извјештаја за избор у звање вишег асистента на ужу научну област Оплемењивање биљака из приказаних података и достављеног конкурсног материјала, анализе наставно-научног, истраживачког и стручног рада кандидата у протеклом периоду, те након обављеног интервјуа констатује следеће.		
<p>Кандидат Бранка Говедарица, у потпуности испуњава све услове за избор у академско звање виши асистент, сходно члану 77. Закона о високом образовању Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 73/10, 104/11, 84/12, 108/13, 44/15, 90/16, 31/18 и 26/19), Статута Универзитета у Источном Сарајеву и Правилника о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Источном Сарајеву. Кандидат је успјешно изводила вјежбе из предмета Генетика, Оплемењивање биља и сјеменарство 1 и Оплемењивање биљак и сјеменарство 2 на студијском програму Пољопривреда, Пољопривредног факултета, те има објављена 34 научна рада који се баве проблематиком из научне области за коју се бира.</p> <p>Узимајући у обзир претходно наведено, чланови Комисије са посебним задовољством предлажу Наставно–научном вијећу Пољопривредног факултета Универзитета у Источном Сарајеву и Сенату Универзитета у Источном Сарајеву, да се мр Бранка Говедарица, изабере у академско звање виши асистент, на ужу научну/умјетничку област Оплемењивање биљака.</p>		

⁷ У зависности у које се звање бира кандидат, навести минимално прописане услове на основу члана 77., 78. и 87. Закона о високом образовању односно на основу члана 37., 38. и 39. Правилника о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Источном Сарајеву

Ч Л А Н О В И К О М И С И Ј Е:

1. Проф. др Мирко Кулина, редовни професор - ужа научна област Хортикултура, Универзитет у Источном Сарајеву, Пољопривредни факултет, предсједник Комисије

---

2. Проф. др Миломирка Мадих, редовни професор, ужа научна област Генетика и оплемењивање биљака, Универзитет у Крагујевцу, Агрономски факултет – Чачак, члан комисије

---

3. Др Игор Ђурђић, доцент, ужа научна област Ратарство, Универзитет у Источном Сарајеву, Пољопривредни факултет, члан комисије

IV ИЗДВОЈЕНО ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

Уколико неко од чланова комисије није сагласан са приједлогом о избору дужан је своје издвојено мишљење доставити у писаном облику који чини саставни дио овог извјештаја комисије.

Ч Л А Н К О М И С И Ј Е:

1. _____

Мјесто: Источно Сарајево
Датум: 15.09.2021. године